

สำนิพนธ์และสหบทในนวนิยายเรื่อง *กาแฟ ออน เดอะ ชอร์* ของ ฮารุกิ มูราคามิ .

นางสาว กัญญา วัฒนกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MAGICAL REALISM AND INTERTEXTUALITY IN HARUKI MURAKAMI'S *KAFKA ON THE SHORE*

Miss Kanya Wattanagun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

500003

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สัจนิยมมหัสจรรย์และสหบทในนวนิยายเรื่อง ค่ำฟ้าก่า ออน เดอะ ซอร์
ของฮารุกิ มูราคามิ

โดย

นางสาวกัญญา วัฒนกุล

สาขาวิชา

วรรณคดีเปรียบเทียบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. สุรเดช ไชติอุดมพันธ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จาตุรี ดิงศภิทธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. สุรเดช ไชติอุดมพันธ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เกกิงวิท)

กัญญา วัฒนกุล : สัจนิยมมหัศจรรย์และสหบทในนวนิยายเรื่อง *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* ของ ฮารุกิ มูราคามิ. (MAGICAL REALISM AND INTERTEXTUALITY IN MURAKAMI HARUKI'S *KAFKA ON THE SHORE*) อ. ที่ปรึกษา: อ. ดร.สุรเดช โชติอุดมพันธ์, 271 หน้า.

วัตถุประสงค์หลักของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือการวิเคราะห์ว่านวนิยายเรื่อง *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* ของฮารุกิ มูราคามิ เป็นงานในแนวสัจนิยมมหัศจรรย์ การศึกษามุ่งเน้นไปที่องค์ประกอบมหัศจรรย์ ภายในตัวบท และการสืบหาสายสัมพันธ์ระหว่าง *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* กับตัวบทอื่นๆ เนื่องจากกระบวนการสหบทคือเครื่องมือที่สามารถเน้นความเป็นสัจนิยมมหัศจรรย์ของตัวบทให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การศึกษาองค์ประกอบมหัศจรรย์ที่แปลกประหลาดและไม่สมเหตุสมผลใน *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* ยังจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อีกด้วย

ปรากฏการณ์มหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นในโลกความจริงอย่างเป็นธรรมชาติและเป็นรูปธรรมดังที่ปรากฏใน *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* นั้น ได้แสดงให้เห็นถึงการผสมผสานอย่างสลับซับซ้อนระหว่าง "ความจริง" และ "ความลวง" ลักษณะดังกล่าววิพากษ์กระบวนการทัศน์แบบสัจนิยมที่มีแนวโน้มจะแบ่งแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นขั้วตรงข้าม องค์ประกอบมหัศจรรย์ใน *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* มีบทบาทในการโต้กลับเพื่อวิพากษ์เรื่องเล่าแม่บท เช่นอุดมการณ์ชาตินิยม การเข้าครอบงำของตะวันตก และระบบทุนนิยม จากหลากหลายแง่มุม ในสังคมทุนนิยมสมัยใหม่ ความมหัศจรรย์ทำหน้าที่เป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนสภาพจิตอันบิดเบี้ยวและตัวคนที่แปลกแยกของตัวละครที่ดำเนินชีวิตภายใต้กรอบของสังคมทุนนิยม อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า *คาฟกา ออน เดอะ ชอร์* เป็นงานในแนวสัจนิยมมหัศจรรย์ซึ่งนำเสนอธรรมชาติของความจริงในยุคหลังสมัยใหม่ที่ผสมผสานกันอย่างหลากหลายและเลื่อนไหลจนกระทั่งไม่อาจเข้าถึงได้ด้วยระบบเหตุผลหรืออายตนะทั้งห้า

ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....สุร.ดร.โชติอุดมพันธ์...
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

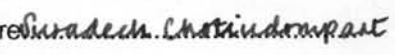
4880103022: MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEY WORD: MAGICAL REALISM / INTERTEXTUALITY / HARUKI MURAKAMI / *KAFKA ON THE SHORE*

KANYA WATTANAGUN: MAGICAL REALISM AND INTERTEXTUALITY IN HARUKI MURAKAMI'S *KAFKA ON THE SHORE*. THESIS ADVISOR: SURADECH CHOTIUDOMPANT, Ph.D., 271 pp.

The main objective of this thesis is to analyse how Haruki Murakami's *Kafka on the Shore* can be considered a magical realist novel. The study focuses on magical elements in the text and examines the relationship between *Kafka on the Shore* and other texts, as intertextuality can be used to shed light on its magical realist features. The study of the odd and illogical magical elements in *Kafka on the Shore* also contributes to the verification of the main objective.

Magical occurrences that naturally and concretely arise in the real world in *Kafka on the Shore* demonstrate the complex fusion between "the real" and "the unreal". This characteristic subverts the realist paradigm which divides things into oppositional poles. Magical elements in *Kafka on the Shore* play subversive roles, for they are used to criticize the grand narratives of various spheres: nationalism, western domination as well as capitalism. In modern capitalist society, magic in *Kafka on the Shore* also functions as a mirror that reflects the perverted mind and the alienated selves of the characters who live under the control of capitalism. In conclusion, *Kafka on the Shore* is a magical realist fiction which presents the hybrid and fluid nature of postmodern reality that cannot be gauged by rational logic or physical senses.

Department Comparative Literature	Student's signature.....
Field of study Comparative Literature	Advisor's signature
Academic year 2007	Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ด้วยความเมตตาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ทั้งการให้ความช่วยเหลือที่มาพร้อมกับคำแนะนำทางด้านวิชาการ ทางด้านการใช้ชีวิต ตลอดจนคำปลอบใจในยามท้อแท้ อาจกล่าวได้ว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือผลที่เป็นรูปธรรมของความเอื้อเฟื้อซึ่งบุคคลรอบข้างหยิบยื่นให้ผู้เขียนด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบที่ช่วยวางรากฐานเกี่ยวกับความรู้ทางด้านวรรณคดีให้กับข้าพเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สุรเดช โชติอุดมพันธ์ ที่ให้อิสระต่อศิษย์ในการเลือกและทดลองทำสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ทั้งการสนับสนุนและคำชี้แนะของอาจารย์เป็นสิ่งที่ช่วยให้ศิษย์กล้าคิดกล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จาตุรี ดิงศกัทธิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถลิงวิทย์ ที่กรุณาชี้แนะและตรวจแก้จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ชุติมา ประกาศวุฒิสาร ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ต่างๆ ที่ยากเกินกว่าข้าพเจ้าจะสามารถทำความเข้าใจด้วยตัวเองได้

ขอบคุณพี่ๆ ในภาควิชา โดยเฉพาะเศรษฐกิจที่แนะนำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักกับโลกของมูราคามิ ที่เด่ ผู้คอยแนะนำและให้ยืมหนังสือหลายเล่มที่ข้าพเจ้าไม่รู้จัก พี่ข้าว สำหรับขนมแสนอร่อยในยามที่ต้องรีบมาเข้าห้องเรียนในตอนเช้า พี่ฝน ผู้คอยบอกให้ยับยั้งชั่งใจในยามที่อารมณ์ขุ่นมัวเข้ามาทำลายสติ ขอขอบคุณเพื่อนสนิทของข้าพเจ้า ทั้งอันและเจี๊ยบที่คอยทำให้เพื่อนหัวเราะและรู้สึกดีได้เสมอไม่ว่าจะต้องเผชิญกับอะไร รวมทั้งการช่วยเหลือดูแลในยามคับขัน

ขอบคุณพี่ชายของข้าพเจ้าสำหรับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กส์ที่ช่วยให้น้องทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างสะดวกสบายมากกว่าเดิม ขอขอบคุณน้องชายที่ขยันหาภาพในแนวสัจนิยมมหัศจรรย์มาให้พี่สาวดูจนกระทั่งทำให้เข้าใจแนวคิดพื้นฐานของวรรณกรรมในแนวนี้ได้ดียิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุด ขอขอบพระคุณพ่อและแม่ที่มั่นใจและวางใจในตัวลูกเสมอ รวมทั้งทุกสิ่งทุกอย่างที่มากมายจนลูกบรรยายออกมาเป็นคำพูดไม่ได้

ขอขอบพระคุณบุคคลอีกหลายท่านที่มีส่วนในการทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์และข้าพเจ้าไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	9
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	10
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
2 ลักษณะของสังนิยมนมหัศจรรย์ใน <i>Kafka on the Shore</i>	15
2.1 กำเนิดของสังนิยมนมหัศจรรย์.....	16
2.2 ลักษณะของสังนิยมนมหัศจรรย์ และกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	18
2.2.1 ลักษณะของสังนิยมนมหัศจรรย์.....	18
2.2.2 กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	21
2.3 องค์ประกอบของความมหัศจรรย์ภายในตัวบท.....	24
2.3.1 ความมหัศจรรย์ที่ปราศจากคำอธิบาย.....	24
2.3.2 รูปแบบของความมหัศจรรย์.....	31
2.3.2.1 Psychic Realism: มหัศจรรย์แห่งสภาพจิต.....	31
2.3.2.2 Mythic Realism: มหัศจรรย์แห่งสถานที่.....	35
2.3.2.3 มหัศจรรย์แห่งกรอบความคิด.....	39
2.3.2.4 ความมหัศจรรย์แห่งการละเมิดตรรกะ.....	42
2.4 การตั้งคำถามเกี่ยวกับพรมแดนของสิ่งต่างๆ.....	44
2.4.1 การสลายพรมแดนของอัตลักษณ์.....	45

	2.4.1.1	อัตลักษณ์อันหลากหลาย.....	48
	2.4.2	การสลายพรหมแดนของเพศสถานะ.....	52
	2.4.3	การสลายพรหมแดนของเวลาและสถานที่.....	53
	2.4.4	การสลายพรหมแดนของความฝันและความจริง.....	54
	2.4.5	การก้าวข้ามขอบเขตของภาษา.....	58
	2.5	ลักษณะของการผสมผสาน (Hybridity).....	63
	2.5.1	การสร้างพื้นที่.....	64
	2.5.2	การสร้างเรื่องเล่า.....	69
	2.5.2.1	โครงสร้างของเรื่องเล่าและน้ำเสียงของผู้เล่า.....	69
	2.5.2.2	มุมมองของผู้เล่า.....	73
	2.5.2.3	ฉากของเรื่องเล่า.....	79
	2.5.2.4	การสร้างตัวละคร.....	82
	2.6	บทสรุป: สัจนิยมหัตถกรรมและความยืดหยุ่นของรูปแบบการประพันธ์.....	86
3		ลักษณะสหบทภายในและสหบทภายนอกใน <i>Kafka on the Shore</i>	88
	3.1	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสหบท.....	88
	3.2	ลักษณะสหบทในงานของมูราคามิ.....	92
	3.3	ลักษณะสหบทภายใน.....	94
	3.3.1	โลกคู่ขนาน.....	95
	3.3.1.1	<i>Dance Dance Dance:</i> โลกมหัศจรรย์ที่ดำรงอยู่ในความจริง “ส่วนบุคคล”.....	98
	3.3.1.2	<i>Hard-Boiled Wonderland and the End of the World:</i> โลกมหัศจรรย์ที่ดำรงอยู่ในจิตสำนึก.....	100
	3.3.1.3	จากความมหัศจรรย์สู่ความเป็นสัจนิยมหัตถกรรมใน <i>Kafka on the Shore</i>	102
	3.3.2	ตัวตนคู่และความแปลกแยก.....	106
	3.3.2.1	<i>Hard-Boiled Wonderland and the End of the World:</i> ตัวตนสองด้านกับความปรารถนาที่ไม่อาจเติมเต็ม.....	108

3.3.2.2 <i>The Wind-up Bird Chronicle</i> :	
ตัวตนอีกด้านที่ “แปลกหน้า”	
และการเติมเต็มความปรารถนาด้วยความมหัศจรรย์.....	112
3.3.2.3 <i>Kafka on the Shore</i> :	
ธรรมชาติอันหลากหลายและความ “ไร้พรมแดน” ของอัตลักษณ์.....	116
3.3.3 หญิงสาวที่หายไป.....	120
3.3.3.1 หญิงผู้เป็นเงาร่างของความปรารถนาจากจิตไร้สำนึก:	
สาวฝาแฝด (<i>Pinball 1973</i>)	
และชิมาโมโต (<i>South of the Border, West of the Sun</i>).....	121
3.3.3.2 หญิงสาวกับความแปรปรวนทางอัตลักษณ์:	
กิกิ (<i>Dance Dance Dance</i>) และ	
หญิงสาวลึกลับทางโทรศัพท์ (<i>The Wind-up Bird Chronicle</i>).....	125
3.3.3.3 หญิงสาวแห่งโลกสังนิมผู้เก็บซ่อนความมหัศจรรย์ไว้	
ภายใน: มิสซาเอกิ <i>Kafka on the Shore</i>	128
3.3.4 เพศสัมพันธ์กับความมหัศจรรย์.....	130
3.3.4.1 <i>The Wind-up Bird Chronicle</i> :	
เพศสัมพันธ์ภายใต้ตรรกะของความฝัน.....	131
3.3.4.2 <i>Kafka on the Shore</i> :	
เพศสัมพันธ์กับการละเมิดตรรกะแบบสังนิม.....	134
3.4 ลักษณะสหวิทยาการ.....	136
3.4.1 <i>The Symposium</i> :	
งานเลี้ยงอาหารค่ำกับการวิพากษ์เพศสถานะ.....	137
3.4.2 โลกแห่งความแปลกแยกของฟรันซ์ คาฟกาใน	
<i>Kafka on the Shore</i>	142
3.4.2.1 “In the Penal Colony” :	
การสร้างภาพอุปมานิตน์ของความแปลกแยก.....	143
3.4.2.2 “Metamorphosis”: รูปธรรมของความแปลกแยกกับความ	
ซับซ้อนของสังนิมมหัศจรรย์.....	147

3.4.2.3 <i>Kafka on the Shore</i> : รูปธรรมของความแปลกแยก บนพื้นฐานของสัจนิยมมหัศจรรย์.....	150
3.4.3 <i>The Tale of Genji</i> : ภาพสะท้อน “ความจริงอันมหัศจรรย์” ในสังคมญี่ปุ่นยุคชนบ.....	154
3.4.3.1 “วิญญาณที่ยังมีชีวิต”: รูปธรรมของความแปลกแยกในยุคชนบ.....	155
3.4.3.2 จาก <i>The Tale of Genji</i> สู่ <i>Kafka on the Shore</i> : กระบวนการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสัจนิยมมหัศจรรย์.....	160
3.4.4 <i>Oedipus the King</i> และทฤษฎีโศกนาฏกรรมกรีก: สัจนิยมมหัศจรรย์และการเล่นล้อกับชนบของรูปแบบการประพันธ์อื่น.....	162
3.5 บทสรุป: นัยยะสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสหบทและสัจนิยมมหัศจรรย์ ใน <i>Kafka on the Shore</i>	170
4 วัตถุประสงค์ของความมหัศจรรย์ใน <i>Kafka on the Shore</i>	172
4.1 ความมหัศจรรย์กับการนำเสนอสภาพภายในจิตสำนึก.....	172
4.1.1 ปมอดีตกับความมหัศจรรย์.....	173
4.1.1.1 ปิตุฆาต.....	178
4.1.1.2 การร่วมประเวณีกับแม่.....	183
4.1.2 ความไร้สมรรถภาพทางภาษากับภาวะในจิตไร้สำนึก.....	188
4.1.2.1 ภาษามหัศจรรย์ กับการประกอบสร้างโลกทัศน์ใหม่ให้กับตัวตนที่กลวงเปล่า.....	192
4.1.3 ปราบกฏการณ์ “วิญญาณที่ยังมีชีวิต” กับอาการดิวลฮาอิต (Nostalgia) และรูปสัญลักษณ์ของอดีต	196
4.1.4 เด็กชายอีกา ความทรงจำอันเลวร้าย (Trauma) และวิกฤตทางอัตลักษณ์.....	203
4.2 ความมหัศจรรย์กับการวิพากษ์เรื่องเล่าแม่บท (Metanarrative).....	210
4.2.1 ธรรมชาติของเรื่องเล่า และเรื่องเล่าแม่บท.....	210
4.2.2 เรื่องเล่าแม่บทกับความมหัศจรรย์ใน <i>Kafka on the Shore</i>	213
4.2.2.1 หมู่บ้านมหัศจรรย์ ทหารนิรนาม และอุดมการณ์ชาตินิยม.....	214

4.2.2.2 ความมหัสจรรย์บนเนินเขาด้วยข้าว	
กับการวิพากษ์การเข้าครอบครองของตะวันตก.....	224
4.2.2.3 ความมหัสจรรย์กับการวิพากษ์ระบบทุนนิยม.....	229
4.3 บทสรุป: ความมหัสจรรย์ที่กลายเป็นเสียงให้กับความเจ็บ.....	238
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	241
รายการอ้างอิง.....	249
ภาคผนวก.....	256
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	271